

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

LÓDŹ, CZWARTEK, DNIA 23 WRZEŚNIA 1948 ROKU

Nr 261 (1196)

Pół miliarda złotych na budowę domów dla robotników

Doniosłe uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

Kredyty na budowę fabryki samochodów. Przesunięcie płatności drugiej raty podatku gruntowego

WARSZAWA (PAP). — Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 21 bm. uchwalił dodatkowe kredyty inwestycyjne na rok 1948 w wysokości 1.336.600.000 złotych, przeznaczając z tego kwotę 500 mil. zł na robotnicze budownictwo mieszkaniowe, a przede wszystkim na remonty domów dla robotników przedsiębiorstw, podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu, robotników mo-

ncpoli oraz dla kolejarzy i robotników stoczniowych.

W ten sposób Komitet rozszerzył akcję, podjętą przez Radę Państwa, która przeznaczyła już uprzednio w ramach samorządów kwotę 2 miliardów zł na polepszenie warunków mieszkaniowych świata pracy.

Dodatkowe kredyty obejmą również inne nakłady inwestycyjne, uznane za niezbędne

jeszcze w roku bieżącym, jak: roboty zabezpieczające przed powodzią, zagospodarowanie państwowych nieruchomości ziemskich (zakup kłów i traktorów), usuwanie zwalisk mostów na Wiśle etc.

Plan dodatkowych kredytów inwestycyjnych zostanie wkrótce zatwierdzony przez Radę Ministrów, uruchomienie ich nastąpi w ciągu 14 dni po uchwale.

W związku z zamierzoną budową fabryki samochodów osobowych w Warszawie, Komitet Ekonomiczny uchwalił w drodze wirement w planie inwestycyjnym kredyt na ten cel w wysokości 98,5 milionów zł. Przyznanie kredytu tego umożliwi podjęcie prac przygotowawczych przy budowie oraz odbiór zamówionych materiałów z firmy „Fiat”.

W pierwszej fazie prac budowana będzie bocznicą kolejowa, magazyn, jak również budynek administracyjny, który pomieści biura budowy i dyrekcję fabryki.

Komitet Ekonomiczny upoważnił Ministra Skarbu do natychmiastowego uruchomienia dodatkowego kredytu w wysokości 60 mil. zł na obniżenie kosztów nabycia uszlachetnionego ziarna siewnego dla małych i średniorolnych gospodarstw.

Na tym samym posiedzeniu Komitet Ekonomiczny powołał uchwale w sprawie przesunięcia do dnia 31.12.br. terminu drugiej raty podatku gruntowego za rok 1948, płatnego w całości bądź w części w ziemiopłodach. Równocześnie ustalone zostały kategorie podatników oraz warunki, przy których będą oni mogli uzyskać zwolnienie z podatku gruntowego w ziemiopłodach — w gotówce. Poza tym Komitet uchwalił dla gospodarstw rolnych spółdzielni parcelacyjno-osadniczych podstawę podatku gruntowego na 8 proc.

Następnie Komitet rozpatrywał sprawę państwowego planu finansowego na rok 1949, ustalając zakres prac nad szczegółowym jego przygotowaniem.

W dalszym porządku obrad Komitet zatwierdził projekt dekretu o przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi, plany zbytu na 4-ty kwartał — węgla kamiennego, drzewa, koksu i skóry oraz rozpatrywał sprawę pomocy dla pszczelarstwa w roku 1948, sprawę eksploatacji złóż naturalnych niektórych minerałów na państwowych obszarach rolnych oraz sprawę przekazywania niewykorzystanych maszyn księgujących Państwu i Towarzystwu Maszyn Biurowych.

Amerykańska „maszyna do głosowania”

puszczona została w ruch na sesji Zgromadzenia Narodowego ONZ w Paryżu

PARYŻ PAP. — W tutejszych kołach politycznych z ożywieniem komentowane są wyniki wtorkowych wyborów przewodniczących 6 głównych komisji bieżącej sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ. W wyborach tych — jak wiadomo, — wszystkie kandydatury przedstawicieli państw słowiańskich zostały przegłosowane większością bloku anglo-saskiego.

Okoliczność powyższa interpretowana jest jako dowód, iż państwa anglo-saskie zamierzają kontynuować na obecnej sesji swą szóstą roczną taktykę, polegającą na tym, że podporządkowana im większość delegacji stanowią „maszyną do głosowania”, automatycznie akceptującą wszystkie zgłaszane przez nie wnioski i rezolucje. Panuje przekonanie, że kandydatura przewodniczącego sesji i przewodniczących poszczególnych komisji zostały z góry ustalone i uzgodnione w łonie większości Zgromadzenia Generalnego ONZ. M. in. zwraca się uwagę na fakt, że niezwłocznie po wyborze ministra Evalta na przewodniczącego sesji rozdano między uczestników i korespondentów jego drukowany życiorys, który oczywiście musiał być uprzednio już przygotowany.

Obserwatorzy polityczni podkreślają, że naruszenie przez blok anglo-saski uświęconej już tradycją zasady tzw. reprezentacji terytorialnej, w myśl której państwa słowiańskie powinny być posiadaczami w komisjach swego przedstawiciela, nie przyczyni się bynajmniej do ułatwienia rzetelnej współpracy między wszystkimi uczestnikami obecnej sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ. Panuje przekonanie, że próby naruszenia przez blok anglo-saski swych woli delegacjom innych państw niewątpliwie spotka się z ich strony ze zdecydowanym oporem.

PARYŻ PAP. — W środę przed południem odbyło się drugie posiedzenie Zgromadzenia Generalnego Narodów Zjednoczonych, na którym dokonano wyboru 7 wiceprzewodniczących obecnej sesji.

Wobec tego, że w głosowaniu wzięły udział delegacje 53 państw bezwzględna większość, wymagana dla ważności wyboru, wyniosła 27 głosów.

W tajnym głosowaniu największą kolejną ilość głosów otrzymali przedstawiciele następujących 7 państw: Chiny (46 głosów), Francja (44), Związek Radziecki (41), Wielka Brytania (41), Stany Zjednoczone (41), Meksyk

(29) i Polska (28). Przedstawiciel Filipin otrzymał jedynie 25 głosów.

Przedstawiciele wymienionych wyżej 7-miu państw wraz z przewodniczącym sesji dr. Evaltem i przewodniczącymi 6 komisji, obranymi na posiedzeniu wtorkowym, weszli w skład tzw. komisji ogólnej, która ustaliła porządek dzienny bieżącej sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ.

Rada Naczelna PPS zakończyła swe obrady

WARSZAWA PAP. W dniach 18-go do 22-go bm. obradowała w Warszawie Rada Naczelna PPS. Obradom przewodniczył tow. St. Szwalbe. Referat polityczny wygłosił sekretarz generalny PPS, tow. Józef Cyranekiewicz, referat gospodarczy tow. Adam Rapacki, oraz referat organizacyjny tow. Włodzimierz Rzeczek.

Nad referatami rozwinęła się obszerna i wyczerpująca dyskusja, w której głos zabierali: tow. tow. Stefan Matuszewski, Henryk Jabłoński, Henryk Raabe, St. Szwalbe, Henryk Świątkowski, Marian Rybicki, Leon Rudzki, Oskar Lange, Dorota Kłuszyńska, Ryszard Obrączka, Stan. Kowalewski, Julian Hochfeld, Witold Wudel, Teofil Wojeński, Wa-

claw Żukowski, Mieczysław Hoffman, B. Drobnier, Tadeusz Dietrich, Antoni Kamiński, Al. Zaruk-Michalski, Tadeusz Cwik, Stefan Arski, Konstanty Dąbrowski, Władysław Bażyński, Adam Rapacki, Józef Machno, Stanisław Kowalewski, Tadeusz Bilewicz, Stanisław Gross, M. Elczewski, Józef Gzeczmarowski, Józef Salewicz, Kazimierz Pasenkiewicz, Lucjan Motyka, Zygm. Rabalski, Teofil Głowacki, Teodor Piotrowski, Tadeusz Koral, Jan Żerkowski, Jan Mulek, Władysław Jagiello, Feliks Baranowski, Kazimierz Rusinek, Antoni Milewski, Alfred Górny i A. Dąb. (Niektórzy towarzysze zabierali głos parokrotnie).

Rada Naczelna przeanalizowała gruntu-

wnie całą drogę, którą przebyła partia od przedwojennej PPS, poprzez RPPS, poprzez odrodzoną i rewolucyjną PPS w wyzwolonej Polsce, do jednolitej klasy robotniczej, budowanej na zasadach marksizmu-leninizmu.

Rada Naczelna rozpatrzyła wszystkie błędy i wahanía, które opóźniały partię na tej drodze, oraz ujawniła źródła tych wahań i błędów, aby poprzez przewyższenie i wyeliminowanie ich ze świadomości mas robotniczych zorganizowanych w PPS nie odczyły one na przyszłość Zjednoczonej Partii polskiej klasy robotniczej.

Dyskusję zamknął przemówieniem Sekretarz Generalny PPS tow. Józef Cyranekiewicz.

RADA NACZELNA JEDNOMYŚLNIE UCHWAŁIŁA REZOLUCJĘ ORAZ TEKST LISTU DO SEKRETARZA GENERALNEGO PPR TOW. BOLESŁAWA BIERUTA.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości ustąpienie tow. Kazimierza Rusinka ze stanowiska przewodniczącego CKW PPS i WYBÓR PRZEZ CKW NOWEGO PRZEWODNICZĄCEGO W OSOBIE TOW. HENRYKA ŚWIĄTKOWSKIEGO.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości kooptację członka CKW tow. Stefana Matuszewskiego do komisji politycznej, KTÓREJ SKŁAD PRZEDSTAWIA SIĘ OBECNIE JAK NASTĘPUJE: TOW. TOW. JÓZEF CYRANKIEWICZ, OSKAR LANGE, STEFAN MATUSZEWSKI, ADAM RAPACKI, KAZIMIERZ RUSINEK, HENRYK ŚWIĄTKOWSKI.

Rada Naczelna odwołała ze składu CKW PPS tow. tow. Edwarda Osóbkę - Morawskiego i Stanisława Piaskowskiego, na ich miejsce wybrano tow. tow. Macieja Elczewskiego i Józefa Petruczyńskiego.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości ustąpienie Stanisława Szwalbego ze stanowiska przewodniczącego Rady Naczelnej i wybrała na to miejsce tow. Stanisława Kowalczyka.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości ustąpienie następujących członków (Ciąg dalszy na str. 2-ej)

Odkrycie złóż soli i węgla pod Łodzią

Państwowy Instytut Geologiczny przeprowadził wiercenia poszukiwawcze w okolicach Rogoźna koło Łodzi. Po nawierceniu do głębokości około 350 m. pod pokładami węgla brunatnego i anhydrytów natrafiono na duże złoża soli. Wydobytą sól poddana została badaniom chemicznym, które określiły, do jakiego gatunku należy ją zaliczyć.

Pokładami węgla brunatnego zainteresował się Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego z uwagi na to, że leżą one na nieznacznej głębokości i nadają się do eksploatacji na t. zw. odkrywkę, tj. bez budowania korytarzy podziemnych.

Odkrycie złóż zarówno soli, jak i węgla brunatnego w pobliżu tak wielkiego przemysłowego ośrodka, jakim jest Łódź, może stać się poważną zdobyczą dla rozwoju naszego przemysłu.

Konferencja Zachodniej Trójki

PARYŻ PAP. — Ministrowie spraw zagranicznych mocarstw zachodnich spotkali się po nownie we wtorek i przeprowadzili konferencję, trwającą ponad półtorej godziny. W konferencji poza Schumanem, Bevinem i Marshall'em uczestniczyli również gubernatorzy województw trzech mocarstw w Niemczech:

„Psy Marshalla” — dla zachodniej Europy

Ambasador planu Marshalla na Europę — Paul Hoffman — oświadczył niedawno w prasie, że „pomoc dla Europy otrzyma odpowiednią ilość psów strażniczych” — by ani jeden dolar nie przepadł kapitalistom amerykańskim.

W ślad za Hoffmanem — z Nowego Jorku przybywa coraz więcej takich psów strażniczych, które osaczyć mają gęstym kordonem całą Europę zachodnią.

Wojska gen. Markosa zdobywają broń na faszystach

PARYŻ PAP. W związku z tendencyjnym rozpowszechnianiem przez greckie koła reżimowe pogłosek o źródłach zaopatrywania wojsk, gen. Markosa w broń, znajdujących się rzekomo w krajach bałkańskich, agencja Elefteri Ellada opublikowała tajny rozkaz wojsk faszystowskich, wyjaśniających faktyczne źródła, z których oddziały armii demokratycznej uzyskały sprzęt wojenny.

Tajny rozkaz Nr 23312 z dn. 25 lipca br. wydany przez dowództwo jednej z większych jednostek faszystowskich w rejonie Serres (Macedonia) stwierdza:

„Nasze oddziały i kolumny zaopatrzeniowe były na przestrzeni ubiegłych 4 dni

trzykrotnie atakowane przez żołnierzy gen. Markosa, którzy wzięli nam poważną ilość broni i wartościowego materiału wojennego. Należy podkreślić, że żołnierze ci byli dobrze poinformowani nie tylko o marszrucie naszych oddziałów, lecz nawet o godzinach”.

Sabotaż amerykański na Węgrzech

Agenci Standart Oil Co — zmniejszyli wydobycie ropy naftowej w kopalniach węgierskich

BUDAPESZT PAP. Opublikowano tu oficjalny komunikat na temat wyników śledztwa w związku z nagłym poważnym spadkiem wydobycia ropy naftowej w szbach, należących do węgiersko-amerykańskiego towarzystwa naftowego „Maort”.

Śledztwo stwierdziło sabotaż, mający cechy polityczne i zmierzający do zahamowania odbudowy gospodarczej i rozwoju demokratycznego Węgier. Władze aresztowały kilka osób z kierownictwa towarzystwa, których zeznania wskazywały, że akcja sabotażowa kierowali prezes towarzystwa „Maort” Reideman i jego zastępca — Benentine. Pozostawali oni w bezpośrednim kontakcie z amerykańskim koncernem naftowym „Standard Oil Company”. 18 września przesłuchano Reidemana i Benentina, którzy oświadczyli, że prowadzili akcję sabotażową, zmierzającą do zmniejszenia wydobycia ropy naftowej na Węgrzech na polecenie Standard Oil Company.

Rada Naczelna PPS zakończyła swe obrady

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Rady Naczelnej: tow. tow. G. Butłowa, B. Drobnera, Ilczuka, T. Głowackiego, Kowalskiego, Kraka, H. Kuczkowskiej, J. Maliniaka, J. Mulaka, J. Siemka i H. Wachowicza.

Na ich miejsce powołani zostali do Rady Naczelnej dotychczasowi zastępcy członków Rady tow. tow. Augustyn Drabarek, Kubecki, Pośnik, J. Rusowski, Rynca, T. Soltan, Szaniawski, W. Wudel, J. Żukowski, J. Janaszek.

Rada Naczelna wybrała na zastępców członków Rady tow. tow. Kembrowskiego, Ciepeliowa, Marczewskiego, Osterlofa, Kowalczewskiego, Broska, Dąbka, Krasuckiego, Szczyłłowskiego i Dude-Dziewierza. REFERAT SEKRETARZA GENERALNEGO PPS TOW. JÓZEFA CYRANKIEWICZA WYGŁOSZONY NA POSIEDZENIU RADY NACZELNEJ ORAZ TEKSTY UCHWAŁ RADY NACZELNEJ ZOSTANĄ OPUBLIKOWANE.

499 milionów złotych na budowę Wspólnego Domu

WARSZAWA PAP. — Do 20 września br. na Fundusz Budowy Centralnego Domu Zjednoczonej Partii Kłasy Robotniczej wpłynęło łącznie 499.104.673 zł.

Największe sumy wpłaciły województwa: śląskie - 71.812.614 zł., wrocławskie - 42.369.701 zł., miasto Warszawa - 40.407.216 zł., woj. poznańskie - 34.757.966 zł., szczyrńskie - 28.163.086 zł., bydgoskie - 23.535.556 zł., krakowskie - 23.086.423 zł., pozostałe województwa wpłaciły dotychczas 5.445.351 zł. (woj. białostockie) do 16.437.999 zł. (woj. gdańskie).

Marshall odrzuca protest Bevina

LONDYN, PAP. Powołując się na miarodajne źródła waszyngtońskie, agencja Reutersa donosi, że Marshall zawiadomił Bevina o decyzji Stanów Zjednoczonych dalszego ograniczenia demontażu zakładów przemysłowych w Niemczech zachodnich.

Odpowiedź Marshalla na protest Bevina w tej sprawie miała być doręczona brytyjskiemu Foreign Office przed trzema dniami.

Strajk powszechny we Francji

proklamowany został na piątek 24 września r.b.

PARYŻ PAP. — W środę związku zawodowe różnych kierunków omawiały szczegóły przeprowadzenia 2-godzinnego strajku powszechnego, który ma odbyć się we Francji w najbliższy piątek od godz. 16—18. Za strajkiem wypowiedziały się ostatnio m. in. komitet naczelny niezależnych związków zawodowych, federacja urzędników państwowych, należąca

do chrześcijańskich związków zawodowych, pracownicy oświatowi, należący do CGT, pracownicy zakładów ubezpieczeń społecznych i t. d. Komisja administracyjna CGT wezwała personel zatrudniony w pałacu Chaillot w związku z sesją Generalnego Zgromadzenia ONZ, by kontynuował normalnie pracę również podczas 2-godzinnego strajku piątkowego.

Czy nowy mareur?

Mocarstwa zachodnie proszą

o ponowne przyjęcie ich wysłanników Rozbieżności między USA i Wielką Brytanią

PARYŻ PAP. — Agencja France Presse donosi, powołując się na francuskie koła dyplomatyczne, że we wtorek wieczorem na zebraniu we francuskim ministerstwie spraw zagranicznych ministrowie Bevin, Marshall i Schuman uzgodnili procedurę, jaką należy zastosować w obecnym stadium rozmów z rządem radzieckim.

W związku z tym postanowiono wystosować do rządu radzieckiego trzy identyczne noty.

sprawy drogą porozumienia czterech mocarstw. Dziennik podkreśla, że, zgodnie z układem paryskim, sprawa Berlina należy do kompetencji czterech ministrów spraw zagranicznych. Z tego też powodu Bevin i Schuman sprzeciwili się inicjatywie amerykańskiej. „Paris Presse” również twierdzi, że opozy-

cja Wielkiej Brytanii i Francji doprowadzi do zmiany stanowiska USA.

„Humanite” podkreśla, że jedną z decydujących przyczyn rozbieżności zdań między Anglią a Stanami Zjednoczonymi jest rywalizacja imperializmu angielskiego i amerykańskiego w sprawie Niemiec.

Sytuacja w Indonezji

HAGA PAP. — Według licznych i w większości sprzecznych informacji jakie nadeszły do Hagi z Indonezji, sytuacja na terenie wysp indonezyjskich nie jest jasna, a w każdym razie odbiega daleko od stabilizacji.

W zachodniej i wschodniej Jawie trwają potyczki pomiędzy wojskami holenderskimi a indonezyjskimi. Równocześnie nadeszły w adomocni, jakoby na terytorium republiki indonezyjskiej doszło rzekomo do walk pomiędzy komunistami a zwolennikami prawicowej partii ludowej. Według informacji agencji ANP z Batawii, komunisty mieli opratować wielekrośrodek republikański we wschodniej Jawie — Madiun.

Według doniesień dzienników holenderskich, radio w Madiun opublikowało apel przywódcy partii komunistycznej — Mubo do ludności indonezyjskiej, wzywający ją do walki o niezawisłość kraju. Apel miał stwierdzić, że obecny rząd republikański, który zaprzędnął narodowe interesy Indonezji, winien podać się do dymisji i zostać zastąpiony rządem, ciesz-

cym się poparciem całego narodu.

Pomiędzy Jogjakartą i Madiun przerwana jest wszelka komunikacja.

Goście czescy w Łodzi

Wycieczka z m. Pilzna u prezydenta Stawińskiego

W dniu wczorajszym przybyła do Łodzi i była podejmowana przez prezydenta Łodzi tow. E. Stawińskiego wycieczka z miasta Pilzna przedstawicieli Czechosłowackiego Towarzystwa Popierania Związków Gospodarczych i Kulturalnych z Polską.

Na czele delegacji stoi profesor tow. Mirosław Dbały, jako przedstawiciel pilzneńskiego szkolnictwa. Jego zadaniem jest na wiazanie kontaktów z nauczycielstwem łódzkim, celem omówienia sprawy braku polskich nauczycieli w szkołach czeskich.

Poza tow. Dbałym w skład delegacji wchodzi przewodniczący Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Pilźnie, tow. Cynk, przedstawiciel Zarządu Miejskiego miasta Pilzna, inspektor tow. Łosenicki,

który posiada specjalne posłannictwo od prezydenta m. Pilzna dla prezydenta m. Łodzi. W skład delegacji wchodzi również przedstawiciel Rady Zakładowej Zakładów „Skoda” tow. Kwoch, przedstawiciel Izby Przemysłowo-Handlowej, tow. Rodl oraz pierwszy sekretarz Wojewódzkiego Komitetu Komunistycznej Partii Czechosłowacji tow. Czada.

Po pierwszych powitaniach w gabinecie prezydenta miasta, goście byli przyjmowani obiadem w restauracji „Savoy”, a wieczorem byli obecni na przedstawieniu w Teatrze Wojska Polskiego.

Dziś nasi mili goście zwiedzą miasto oraz łódzkie zakłady przemysłowe, poczym wyjadą na Wystawę Ziemi Odzyskanych do Wrocławia.

Posiedzenie gabinetu brytyjskiego

LONDYN PAP. — W środę przed południem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie gabinetu brytyjskiego pod przewodnictwem premiera Attlee. Na posiedzeniu tym minister Bevin, który specjalnie w tym celu przybył z Paryża, przedstawił główne wytyczne expose. Jakże wygłosił po południu w Izbie Gmin. Minister Bevin poinformował również pozostałych członków rządu o przebiegu ostatnich swych rozmów w Paryżu z ministrami Marshalliem i Schumanem.

Jerzy Korwin

35!

Zabójstwo Waldemara Glücka

— Za zdrowie młodych! — krzyknął jakiś dragal z rogu stołu.

Za zdrowie młodych! — Powtórzył ogół i zarumienione towarzystwo traciło się szkłem, które dzwoniąc niosło swój metaliczny dźwięk od kieliszka do kieliszka, aż obleciał wśród śmiechu i gwaru cały stół, a ucichł dopiero w rękach pani Agnieszki Walewskiej. Tadeusz co chwila wymyślał nowe toasty i przeplatając potrawy alkoholem zdołał rozbawić całą jadalnię. Nawet Andrzej rozruszał się już bardziej i zaczął nawiązywać z sąsiadami z boku i przez stół banalne pogawędki. Szczególnym zainteresowaniem obdarzył wtedy parę trochę dziwnych ludzi, jakich miał nawprost siebie. Ponieważ za nimi bielili się kafele ogromnego, staroświeckiego pieca, ich smagła cera, kruczony włos i podługne oblicza szczególną zwracały na siebie uwagę. Para ta rozmawiała ze sobą po polsku, ale mężczyzna akcent miał cudzoziemski i przeplatał swą mowę zwrotami francuskimi. Ponieważ wzrok Andrzeja spoczywał już na nich kilka razy, uważali za wskazane udzielić wyjaśnień. Pierwszy odezwał się mężczyzna:

— Dziwi się pan pewnie, że tak źle mówię po polsku, ale jestem cudzoziemcem.

— Skądże panu przyszło do głowy, że się dziwię. Czy okazałem to czymkolwiek?

— Jestem winna pewne wyjaśnienie.

Rzekła wtedy towarzyska tego obcego mężczyzny. — To ja przyprowadziłam na dzisiajjsze przyjęcie konsula Darrego, a ponieważ panowie przyszli tak późno, nie mogliśmy się panom przedstawić.

— Poznamy się więc w czasie wieczoru przy tańcach. Zostanie przecież pani do końca? Czy może wychodzi pani zaraz po wieczery?

— Zostajemy do rana.

— To dobrze. — Odpowiedział Andrzej i zauważył, że owa dziwna para z większym jeszcze zainteresowaniem obserwuje Tadeusza Szymczaka.

Odtąd Andrzej prowadząc ożywioną rozmowę nieustannie zerkał jednak ku tak oryginalnie przez stół poznanej brunecie. Była niesamowicie czujna. Mogłoby się здаwać, że oczy jej i cała twarz rejestrowała najdyskretniejsze spojrzenia lub myśli nawet, bo ilekroć tylko Andrzej mógł spojrzeć w jej stronę, natychmiast spotykał już jej oczy, albo, gdy była pogrążona w rozmowie z panem Darrem, przynajmniej skurcz policzka i coś jakby ruch w jego stronie, połączone z ukrytym zrzęcznie uśmiechem. W każdym bądź razie była od niej świadomość, że Andrzej zwraca na nią uwagę i że ona tę uwagę rejestruje niesłychanie czułym aparatem swych zmysłów. Pan Darre w każdym takim przypadku ukazywał na twarzy grymas ledwie widocz-

ny w malej zmarszczce koło ust, który mógł doskonale uchodzić jednocześnie za uśmiech i za wyraz ironii.

Wieczera dobiegła końca, gdy więc pani Walewska wstała od stołu, jej mąż dał hosto do opuszczenia jadalni i całe towarzystwo przeszło do salonu. Towarzystwo to nie było liczne, a ubrane świetnie i bardzo zręczne w obyciu pnieśmiało nieco obu chłopców. Poza znajomymi szlagonami, kolegami pana Macieja, był sławny poeta Leśniodorski i znakomity chirurg Henrykowski, panie zaś rekrutowały się głównie z urzędniczych sfer Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Pan Walewski przedstawiał jednak ich obu, jakby to oni byli tymi znakomitościami, a nie pozostali goście. Przechodząc od jednej grupy do drugiej reklamował ich głośno:

— Nasz znakomity inżynier balista i pan magister Wierucki.

Na końcu w samym rogu sali stał dopiero konsul Darre ze swą niezwykłą towarzyszką.

— Pani Natalia Grzybowska! — Przedstawił kobietę Walewski.

— Pan konsul Darre.

Chłopcy wdali się natychmiast w rozmowę, a pan Maciej ruszył znów na pokoje prawdopodobnie posadzić starszych panów przy stolikach do gry w karty. Darre był człowiekiem ujmującym, bardzo w rozmowie gładkim i zręcznym.

— Właściwie przyszedłem na ten bal z powodu panów.

— Nie rozumiemy! — Rzekł Tadeusz.

— To bardzo proste. — Wyjaśniła Natalia. — Panowie są już sławni. Podobno jeden z was wynalazł iakaś nowa broń, a

drugi jest ciekawym filozofem.

— To są żarty z naszej młodości! — Rzekł Andrzej. — ukończyliśmy dopiero studia i zamierzamy wprowadzić dokonaj w przyszłości czegoś znakomitego, ale jak na razie daleko nam do osiągnięcia celu. W każdym bądź przypadku, ja jestem, jeszcze niczym.

— Ale pan wynalazł nową broń? — Zwrócił się do Tadeusza Darre — Tak przynajmniej mówią!

— Wynalazek, to zbyt mocne określenie. Po prostu udoskonaliłem zwykły karabin ręczny i jest to również tylko moja praca dyplomowa — wyjaśnił Tadeusz, tłumacząc jednocześnie, na czym to udoskonalenie polega.

Andrzej rozmawiał na boku z Natalią i zdawało mu się, że Darre kilkakrotnie wymienił z nią spojrzenia. Ponieważ nie rozumiał ich znaczenia, podejrzewał, że są wobec tych tak bardzo światowych ludzi trochę śmieszni, zbyt może jeszcze młodzi i niedoświadczeni. Stał się więc uważniejszy, cedził słowa, zastanawiał się nad odpowiedzią i tokiem rozmowy. Tadeusz natomiast dał się ponieść animuszowi i z werwą opowiadał o swojej pracy, ściągawszy już większe grono słuchaczy. Cieszył się, że budzi ona zainteresowanie, pragnął właściwie zupełnie świadomie rozgłosu, marzył zawsze o dużym wynalazku i dlatego zapytanie pana Darrego wywołało u niego te wszystkie tęsknoty, które teraz rozwijał w opowiadaniu, jako wizje przyszłych swoich badań. Pan Darre słuchał bardzo uważnie, ale gdy Tadeusz skończył zauważył, dość sucho i iakby trochę pogardliwie:

(D. c. n.)

RZECZYWISTA WARTOŚĆ „WOLNOŚCI” AMERYKAŃSKICH

Nowa „rasa panów” Nowego Świata

Hitlerowskie metody nienawiści i rasizmu szaleją w Ameryce (Korespondencja własna „Głosu”)

CHICAGO, we wrześniu.

Europejczyk, który po raz pierwszy przyjeżdża do USA nie jest uprzedzony do stunków Tam panujących, lecz już po kilku tygodniach zaczyna przeżywać DZIWNE HALUCYNACJE. Ze wszystkich kątów wyłazły stare, dobrze mu znane cienie i przywołują do rozmyślań. Im dalej posuwa się przez kontynent amerykański, tym silniej nekają go nieznane myśli.

— Skąd ja to znam? Gdzie ja to już widziałem? I czy możliwe to jest po tak strasznej wojnie?

Jeśli Europejczyk ten był w Niemczech w latach trzydziestych naszego stulecia i przeżył ostatnią wojnę w jednym z europejskich krajów, odpowiedzi na nekające go pytania nasuwają mu się wtedy same.

Gdy pójdzie do kina w New Yorku lub Chicago, w San Francisco lub Waszyngtonie, natrafi z pewnością na film „Gentlemen Agreement”, który zajmuje się kwestią rasową w Ameryce. Bohater filmu, pisarz Green pragnie napisać książkę o rosnącym antysemityzmie w Stanach. Ponieważ nie jest Żydem, postanawia nim zostać na kilka miesięcy i przybrać nazwisko Grünbaum. Zaczyna się gehenna człowieka, żyjącego poza nawiasem społeczeństwa; nie wpuszcza się go do pewnych hoteli i restauracji tzw. restricted (zastrzeżone); gospodarz domu, w którym mieszka, nakłania go do zmiany mieszkania; dowiaduje się od swej sekretarki, że w jego własnej firmie (gdzie wydawał książki jako „aryjczyk”) Żyd nie może otrzymać posady; że na Południu napisy wyraźnie wskazują na los Żyda, który zaprzęgnie się tu osiedlić. W końcu bohater załamuje się i wyjawia swym nowym znajomym, kim właściwie jest oraz cel tej maskarady. Ogólne zgorszenie towarzyszy tej rewelacji.

Film ten wykazuje wyraźnie, jak daleko Idee Hitlera zakorzeniły się w społeczeństwie amerykańskim. Żydzi, Chińczycy, Japończycy, Murzyni, Polacy i Rosjanie, częściowo Włosi i Irlandczycy, faktycznie żyją na marginesie wielkiej Ameryki. Anglosasi natomiast — to nowa „rasa panów” Nowego Świata.

Odważny publicysta amerykański, Ray Sprigle, laureat nagrody publicystycznej Pulitzera, który przed rokiem wstąpił się odkrywcą, że jeden z sędziów Najwyższego Sądu należał do Ku-Klux-Klanu, postanowił zrealizować w życiu pomysł scenarzysty filmu „Gentlemen Agreement”. Obrat tylko inny problem i inny teren. Ucharakteryzował się na murzyn z Północy, który przyjeżdża w odwiedziny do swych krewnych na głuchym Południu (stany Tennessee, Mississippi oraz Louisiana). Ray Sprigle był w kontakcie z organizacją murzyńską, która dała mu przewodnika, oraz konieczne kontakty w terenie.

Po powrocie z tej „krajoznawczej” wyprawy w głąb czarnego lądu Ameryki. Sprigle napisał cykl 15 artykułów w „Post Gazette” w Pittsburgu, przedrukowanych przez kilka innych jeszcze gazet.

Reportaże Sprigle’a zrobiły wielkie wrażenie. Choć zdawało się, że warunki życia Murzynów w południowych stanach są powszechnie znane, okazało się, że plekto murzyńskie zawiera jeszcze wiele tajemnic, pilnie strzeżonych przez władców Południa.

Życie Murzynów za kolorowym kordonem w Ameryce jest straszne — powiada Sprigle. — Ale daleko gorzej jest to, że nic nie można tam zdziałać. Widziałem poniżanie godności ludzkiej w sposób tak niesłychany, że nie rzyć nie chciałem, dopóki z ludźmi tymi nie pomówiłem osobliście.

Autor cytuje wypadki zabicia Murzyna w mundurze, który właśnie powrócił do rodzinnego miasteczka z Niemiec i nie „spodobał” się miejscowej władzy; mówi o likwidacji zamordowanych chłopów murzyńskich i zabieraniu ich dobrze zagospodarowanych farm; o „cichych” lynchach na cmentarzach; o policjantach, którzy strzelają bądź „w obronę własnej”, bądź też do „uciekających” Murzynów; o „polowaniach” na czarnych dla zabawy w dni świąteczne i gwalceniu młodych dziewcząt murzyńskich, którym nie wolno się nawet skarżyć. Bo jaki sędzia wyda wyrok przeciwko „białemu”? O „kontraktach” i „umowach” zawieranych z Murzynami, które

WIECZÓR AUTORSKI LEONA PASTERNAKA

Staraniem Zarządu Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Myśli Wolnej dnia 25 września br. o godz. 19.00 w lokalu — Piac Zwycięstwa 13, odbędzie się wieczór autorski Leona Pasternaka. Wstęp bezpłatny.

Interpelacje naszych Czytelników

Okólnik nie zastąpi odzieży

Szanowny Tow. Redaktorze! Jako robotnicy przedsiębiorstwa transportowego C. Hartwig S. A. w Łodzi (międzynarodowi ekspedytorzy) niemało przyczyniamy się do podniesienia sprawności produkcji przemysłu łódzkiego. Dokładamy wszelkich starań, aby fabryki łódzkie otrzymały na czas konieczne surowce, jak wełnę i bawełnę. Wysyłane w świat (eksport) towary produkcji miejscowego przemysłu przechodzą przez nasze ręce.

O ile my ze swej strony staramy się należycie wywiązać z ciążących na nas obowią-

praktycznie czynią z Murzynów bezpłatnych niewolników na „białych” farmach...

Ostatnio na ekranach amerykańskich, w doświadczeniach filmowych z lubością pokazuje się różne sceny z życia Ku-Klux-Klanu. Widziałem np. w ub. tygodniu zaprzysiężenie nowych 700 członków tej organizacji, zwalczającej Murzynów, Żydów i katolików w Ameryce. „Wielki Smok” w czarnym chałacie i kapturze przemawiał do nowych adeptów tej zbrodniczej sekty. Pałacy się krzyż oraz tysiące postaci w białych kapturach, śpiewających jakieś ponure pieśni, towarzyszyły tej średnio-wiecznej ceremonii. W kilka dni później ów „Wielki Smok” (Grand Dragon) udzielił „wywiadu” prasie, w którym obwieścił, że „Południe nigdy i pod żadnymi warunkami nie zgodzi się na żadne koncesje na rzecz Murzynów. Uchwalone przemocą prawa nie będą tutaj wykonywane. Wnukowie członków Klanu,

Śladem naszych artykułów

Podbijający ceny piwa

pociągani będą do odpowiedzialności

Artykuł, zamieszczony w numerze niedzielnym „Głosu” demaskujący ciemne machinacje sklepikarzy-spekulantów, zarabiających na butelce piwa 15 złotych, przyniósł już pierwsze rezultaty.

Jak się dowiadujemy, pod wpływem naszego alarmu zebrało się prezydium Społecznej Komisji Kontroli Cen na specjalne posiedzenie, na którym postanowiono ustalić maksymalną cenę za butelkę piwa na 38 złotych. W ten sposób marża zarobkowa detalisty nie może przekroczyć 8 zł na butelkę, czyli 27 proc. Obniżenie ceny piwa butelkowego powinno

który zwalczał ruch Lincolna już w 1860 roku, podejmą ponownie oręż w obronie swych świętych praw...”

W tych warunkach stają się zrozumiałe zorganizowane awantury w czasie podróży Henry Wallace’a na Południe oraz próby ukamienowania kandydata na senatora z ramienia Trzeciej Partii, prof. Curtis Mac Dougalla w mieście West Frankfort, w stanie Illinois (nie-daleko Chicago). Kiedy kamienie zaczęły padać na Mac Dougalla (oraz na jego żonę i 4-letnie dziecko), kandydat na senatora zawołał do tłumu: „Czy jestem w hitlerowskich Niemczech?”...

Część prasy amerykańskiej i wielu znanych polityków wyraziło swoje oburzenie z powodu tych „niewczesnych” demonstracji przeciwko Wallace’owi, „które godzą w przepisy Konstytucji amerykańskiej”. Ale ci sami ludzie robili wszystko, aby zachęcić demonstrantów do owych aktów gwałtu i przemocy. Również teraz chodzi im nie o obronę Wallace’a, a o zatęszczenie zbyt wielkiego skandalu, który powstał naokoło wyczynów rasistowskich na Południu i który odsłonił przed całym światem rzeczywistą wartość ostawionych „wolności amerykańskich”.

MARIAN PODKOWIŃSKI

się również przyczynić do obniżenia cen piwa, sprzedawanego na szklanki. Pobieranie wyższych cen kłógać będzie z całą surowością prawa przez Komisję Specjalną, którą należy informować o wszystkich tego rodzaju wypadkach. Pozostaje do załatwienia jeszcze jedno. Wymierzenie odpowiedniego domiaru podatkowego tym wszystkim, którzy w ciągu wielu miesięcy zarabiali na piwie 50 procent, łamiąc w ten sposób wszelkie zasady zdrowej kalkulacji handlowej i wysysając dodatkowo z kieszeni konsumenta MILIOŃY ZŁOTYCH. L.

Związek byłych Uczestników Walki Zbrojnej

wydatnie pracuje w Łodzi i województwie

W dniu 25 bm. odbędzie się ogólnokrajowy zjazd Związku b. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację.

Jedną z najbardziej czynnych agend Związku jest jego oddział na terenie Łodzi i województwa, opiekujący się 3369 wdowami i sierotami po poległych lub zaginionych bojownikach.

Przed ogólnokrajowym zjazdem Związek łódzki podsumował wyniki swej działalności za rok 1947-48. Jak ze sprawozdań wynika na opiekę dla członków i podopiecznych wydatkowano 5.702.210 zł oraz rozdzielono większe ilości odzieży.

W celu materialnego uniezależnienia podopiecznych i nie skazywania ich na zarobki

i pomoc dorwczą, Związek oraz jego oddziały w województwie łódzkim uruchomił szereg przedsiębiorstw zarobkowych, zatrudniających ponad 200 osób.

Szczególną troską otacza Związek tę młodzież, której sytuacja materialna utrudnia dostęp do nauki. Młodzieży tej wypłacono ogółem 168 stypendiów.

Nie mniejszą uwagę poświęca się opiece nad dziećmi, kierując je między innymi do szkół zawodowych, gdzie mają zapewniony internat i utrzymanie. W bieżącym sezonie letnim 441 dzieci z województwa łódzkiego wyjechało na kolonie letnie, organizowane przez Zarząd Główny w 14 punktach kolonijnych.

Maszynę zastępują kilof i łopata

Warszawa coraz piękniejsza

Wielkie nasilenie ruchu budowlanego — nowoczesne metody pracy (Od własnego korespondenta „Głosu”)

Zwykły spacer po Stolicy, długie kolumny przetargów, a wreszcie sprawozdania instytucji, które odbudowują Warszawę jasno wykazują, że jeszcze nie było roku, w którym nasilenie prac byłoby TAK WIELKIE, JAK OBECNIE. Ale mało wie się o tym, że odbudowa Stolicy systematycznie zmienia swój charakter, odgruzowywanie dogłębnie wiać końca, a większość prowadzonych robót to już NIE ODBUDOWA, A TWO-

WARSAWA — we wrześniu. Rada Budowlana przy Wydziale Inspekcji Budowlanej Z. M. w swym ostatnim sprawozdaniu podała, że zatwierdziła do połowy września br. 1622 projekty budowlane, z których większość to domy budowane od fundamentów.

Przy budowie Warszawy pracuje się przy pomocy kilofów, łopat, bagrow... i najnowocześniejszych dźwigów. Mechaniczny sprzęt, którego na początku odbudowującej się Stolica miała bardzo niewiele, powoli wypiera prymitywne narzędzia.

Przy poszerzaniu Marszałkowskiej najpierw wywożono ziemię łopatkami, później po szy-

nach wąskotorówki zażgrzytały wagoniki. W ostatnich dniach ziemia i gruz wędrują już drogą napowietrzną. Po metalowych linach zawieszonych na lekkich podporach pełną w górę na przestrzeni 80 metrów duże wiadra, wypełnione po brzegi. Opuszczają się nad bocznicę kolejową i zrzucają swój ciężki ładunek na platformy wagonów. Urządzenie to zbudowane według projektu jednego z inżynierów ma w przyszłości spełnić rolę transportera, a jego wydajność przy dostarczaniu materiałów budowlanych przy wprawnej obsłudze wyniesie prawdopodobnie 20 m sześć. na godzinę.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu, przyste-

To i owo

Odbudowa moralna

Kazio bardzo się ucieszył z mego przedwczesnego powrotu z urlopu.

— No, bracišku — zawołał — bywałeś tu i ówdzie, otarłeś się, można powiedzieć, po świecie, gadaj: cóż tam, panie, w polityce?

Zamiast odpowiedzi — podsunąłem Kaziołowi organ kurii metropolitalnej krakowskiej pt. „Tygodnik Powszechny”, numer 38-183, wskazując palcem na stronę jedenastą.

— Kronika religijna? — zdziwił się Kazio.

— Aha: 72 KATHOLIKENTAG?

Zaintrygowany niemieckim tytułem przyjacieli mój zaczął wertować ciepłą wzmiankę o obradach 72 z rządu „rocznicowego sejmiku katolickiego”, który miał miejsce 4 i 5 września br. w Moguncji. Przebiegł szybko takie ciekawe szczegóły, że obrady odbywały się w gmachu uniwersytetu, że przybyło na nie 180 tysięcy Niemców, że dobry Ojciec Św. wezwwał przez radio zebranych do pomocy na rzecz uchodźców ze wschodu itp. — zatrzymał się natomiast dłużej nad słowami przewodniczącego zjazdu. Odczytał je nawet głośno: „KATOLICY NIEMIECCY NIE SĄ ODPOWIEDZIALNI ZA OKRUCIEŃSTWA HITLEROWSKIE. PROSIMY BRACI I SIOSTRY W CHRYSZTUSIE, BY NAM POMOGLI W MATERIALNEJ I MORALNEJ ODBUDOWIE”.

— To bardzo ładnie — zdecydował Kazio. — Moralna odbudowa Niemiec — piękna rzecz. Denazyfikacja, demilitaryzacja, demokryzacja...

— Wolnego, wolnego — powstrzymałem rozpedzonego filatelistę. — Mogunccki apel nie ma nic wspólnego z żadnym „de”. O całkiem innej ODBUDOWE chodził uczestnikom niemieckiego „sejmiku katolickiego”. Oni już tę ODBUDOWĘ zresztą zaczęli...

— Modlitwą i pracą? — wtrącił domyślnie Kazio.

— Nie — odparłem. — Starym i bynajmniej nie chrześcijańskim hasłem — „DRANG NACH OSTEN”. Fundamencik pod ten gmach położony znany list pasterski (?) Ojca Św. Wnet katolicy kolońscy (ci „pachnący” rewizjonizmem) wystosowali pismo dziękczynne do Watykanu. Następnie — operując się na Opocce Piotrowej — założyli łódzki komitet ogólnoniemiecki pod nazwą Katolicka Rada Uchodźców (pod kierownictwem arcybiskupa kolońskiego Friggsa i „pełnomocnika papieskiego dla spraw uchodźców” biskupa dr. Ditricha). Następnie — rozbudowując działalność „komitetu” — zwięźli się z Schumacherem i kombinują, jakby tu wprowadzić do nowego Reichstagu posłów... ze Śląska, z Pomorza, z Poznańskiego, z b. Prus Wschodnich itd. Katolicy niemieccy z Bawarii poszli jeszcze dalej: w wypadku, gdyby nie udało się dokonać „wyboru” posłów z polskich Ziemi Odzyskanych, pragną stworzyć dwywersyjną partię polityczną „Niemców Wschodnich”.

O, rany! — westchnął Kazio — śliczna mi odbudowa moralna. Całkiem według wzorów hitlerowskiego „MEIN KAMPF”. Dżwone tylko, że „Tygodnik Powszechny”, uważając za stosowne umieścić informację o „Katholikentagu”, nie uznał za potrzebne opatrzyć ją w komentarz...

— Na przykład — w jaki? — Ano, choćby w ten, że w podobnej robotce przy budowie moguncy mogą liczyć na pomoc braci i siostr nie tylko w Chrystusie, ale — w Antychryście.

E. Tam.

pując do odbudowy musiało wyburzyć domy, częściowo zamieszkałe. Lokatorzy na wpół zaważonych domów wyszli jednak na tym dobrze, bo już za kilka dni wprowadzą się do wielkiego, nowoczesnego bloku mieszkalnego, wyremontowanego przez Ministerstwo. Prace przy budowie domu na ul. Leszno 77 trwały około roku, co jest okresem bardzo krótkim, gdyż dom ten był zniszczony w 88 proc.

Przy odbudowie domu powstały wielkie trudności, gdyż nowe stropy betonowe, położone w miejsce drewnianych okazały się zbyt ciężkie dla fundamentów, które wznosiły się na piaszczystym podglebiu. Potrzeba jest jednak matką wynalazków — sięgnięto do ostatnich zdobyczy polskich uczonych i zastosowano metodę prof. Cebertowicza z politechniki Gdańskiej, polegającą na wzmacnianiu gleby.

Okazało się, że specjalne zastrzyki w podglebie doskonale je wzmacniają i nawet piasek nabiera mocy granitu. Nowy sposób ultra nowoczesnego budownictwa na pewno szybko uzyska obywatelstwo w Warszawie i wiadomo już dziś, że znajdzie szerokie zastosowanie w budownictwie stołecznym. M. in. ziemia pod fundamenty gmachu PDT zostanie poddana tej dobroczynnej kuracji.

Napowietrzne kolejki, zastrzyki, wzmacniające domy i ziemię, gotowe elementy z gruzbetonu, kolonie doświadczeń domków — wszystkie te nowe metody budownictwa dowiodą ogromnego postępu technicznego i wkładu naukowego w odbudowę Warszawy. Stolica jest nie tylko wielkim placem budowlanym, ale również pracownią i laboratorium, gdzie rodzą się nowe koncepcje, nowe wynalazki i współczesne metody nowoczesnego budownictwa.

Jołke

Złego nie należy chować pod korcem

Słuszne żale pracownic szpitala im. Barlickiego

Przysłowiową „ostatnią kroplą w kielichu” stała się w szpitalu im. Barlickiego historia rzekomej kradzieży mięsa i przeprowadzona w związku z tym redukcja czterech pracownic. Na zebraniu, zwołanym przez dyrekcję szpitala, na które, nota bene, nikt z dyrekcji nie przyszedł, okazało się, że ani nie było kradzieży, ani nawet nie było mięsa. Chodziło po prostu o kilka wcale nieswieżych kotletów, do spożycia których nie znaleziono amatora i wobec tego kierowniczka kuchni ofiarowała je czterem zatrudnionym u niej kobietom. Całą tą sprawą nie warta byłaby nawet wzmianki dziennikarskiej, lecz poruszamy ją dlatego, że to właśnie było bezpośrednią przyczyną burzy, jaka rozgrywała się w szpitalu. Dlaczego więc nie wyjaśniono tej sprawy od razu z miesiąca, co robiła Rada Zakładowa?

O to właśnie chodzi, że szpital ten, choć zatrudnia kilkaset osób, nie posiada własnej Rady Zakładowej, i że w ogóle panują tu stosunki jakiegoś rodzaju, panować nie powinny. Wróćmy na przykład do poruszonej wstępnie sprawy wynoszenia ze szpitala artykułów żywnościowych. Pracownice rozumieją, że są jeszcze jednostki nieuczciwe. Pracownice jednak słusznie oburzają się na traktowanie ogółu, jako ludzi nieuczciwych. Każda z pracownic uważa za osobistą obelgę takie np. powiedzenie przedstawiciela dyrekcji, jak „skończy się wasze złodziejskie zainwo”. Jako obelgi traktują również dokonywane kilkakrotnie w ciągu dnia rewizje ich szafek. Oburzenie byłoby może mniejsze, gdyby się widziało, że dyrekcja istotnie dba o powierzone jej pieczy dobro społeczne. Tymczasem na podwórzu szpitalnym sterczy od kilku już lat stos żelazniwa, skąd wyzieraają i płyty kuchenne, i łóżka, które początkowo nadawały się jeszcze doskonale do użytku, a teraz mogą pójść już tylko na szmiele. Gorzej — dyrekcja szpitala nie myśli nawet o tej ostatniej, możliwej jeszcze sposobności, spożytkowania starożelazniwa.

— Cztery złoty za tonnę złomu — mówi — nie warto się tym wcale „babrać”.

Złom zostanie więc dalej na podwórku tak długo, aż miłosierny czas zamieni go w prószek, lub też... czynnik miarodajny wejdzie wreszcie w to nieszczęsne podwórko. Na żelazniwie nie kończy się jednak to marnotrawstwo. Oto codziennie całe kadzice dobrej szpitalnej zupy, a nie rzadko i stopy czerstwego pieczywa wędrują do beczek jakiegoś mleczarza, który rewanżuje się za to kilkoma litrami mleka. Pracownice szpitalne, słusznie, po gospodarstwu, podchodzą do tej sprawy: „na zlewkach można by doskonale hodować świnię, aby móc poprawić jadłospis chorych”.

Dotychczas, niestety, nie widać w szpitalu zbyt wielkiej troski o swych pracownic. Oto na przykład, nie zostały tu jeszcze uregulowane wypłaty urlopowe za miesiąc lipiec, a nawet i czerwiec, bo... kasjer nie przystąpił na czas wykazu dla Ubezpieczalni Społecznej. Wygląda jakoby na to, że kasjer z zasady nie lubi się spieszyć, bo i z wypłatami pensji miesięcznych, i zasiłków rodzinnych też bardzo często nie bywa w porządku.

PLENARNE ZEBRANIE DELEGATÓW
Zarząd Związku Zaw. Prac. Sam. Teryt. i Użytk. Publicznej w Polsce — Oddział w Łodzi zawiadamia, że w dniu 24 września br. o godz. 17-tej odbędzie się w lokalu związkowym przy ul. Wólczańskiej 5 Plenarne Zebranie Delegatów. Obowiązkowo.

Sprawami tymi również zająć się powinna Rada Zakładowa i Związki Zawodowe. Cóż, kiedy istnieje tylko jedna ogólna Rada Zakładowa dla wszystkich placówek Ubezpieczalni Społecznej, Rada, która ma swą siedzibę w Centrali, a ponadto w skład jej nie wchodzi ani jeden pracownik szpitala.

Obecni na zebraniu przedstawiciele tejże Rady na wszystkie żale pracownic dawali jedną odpowiedź: „sami jesteście sobie winni, trzeba było przyjść i zawiadomić nas”.

Nam jednak wydaje się, że Rada Zakładowa nie powinna wyczekiwać, aż do niej ktoś przyjdzie ze skargą, lecz obowiązkiem jej jest czuwać nad tym, by na podległych jej odcinkach nie działał się pracownikowi krzywdy.

W danym wypadku rozległość terenu co prawda poważnie utrudnia to zadanie, lecz można było przecież wybrać tytuł delegatów pracownic, ile Ubezpieczalnia ma placówek.

Wydaje nam się, że jednak i przy dotych-

czasowym stanie rzeczy Rada mogłaby wykonać więcej inicjatywy i aktywności. Przecież nie do pomysłenia jest taka sytuacja, jaka panuje tu, w szpitalu Ubezpieczalni, gdzie pracownice fizyczne czują się po prostu upośledzone.

Nie do pomysłenia również jest taki stan rzeczy, żeby nikt nie pomyślał o tym, że sprzątaczkę i pracownicę kuchni szpitalnej mogą się dokształcać i przejść do kategorii pracowników wykwalifikowanych. Tu, w szpitalu, nikt o to się nie troszczy. Przeciwnie, gdy pracownica fizyczna z własnej inicjatywy idzie na kurs pielęgniarstwa do Czerwonego Krzyża, to nie tylko, że nie ma żadnych ułatwień w czasie nauki, ale jeszcze po skończeniu kursu i praktyki przenosi się ją bardzo niechętnie do kategorii pracowników umysłowych.

Pracownice szpitala opowiedziały redaktorowi „Głosu” wszystko, co je boli, w przekonaniu, że najgorzej bywa, gdy się rzeczy zle chowa pod korcem. HW.

W tę i z powrotem Wbrew przysłowiu

„Oko pańskie konia tuczy” — mówi przysłowie. Bywa jednak i tak, że „oko” kieruje się na „konia” w całkiem innym celu. Ot, właśnie ostatnio powstały we wszystkich państwowych zakładach przemysłu włókienniczego Komitety Fabryczne, których zadaniem jest stały nadzór nad sklepami, notowanie wszelkich objawów „magazynowania” żywności i przekazywanie spostrzeżeń Delegaturze Komisji Specjalnej.

Biada bucafałowi spekulacji! „Oko” robotnicze napewno potrafi go „ustrzec” od tego, aby się nie „tuczył” na wyzysku ludzkiej pracy.

Czy całą stopą?

Obywatel Kutermankiewicz zadziwiał znajomych swoim sposobem chodzenia. Tak mianowicie stawał stopę, iż robiło to wrażenie, iż gość „chodzi na piętach”.

— Czyrak! macie na podbiegu? — pytał znajomi.

— Nie, skądże — odpowiadał Kutermankiewicz — Podbiele mam czystułkie, całe nogi w ogóle bardzo zdrowe.

— No, to obuwie przydasne?

— Nie podobnego! Nowe kamazki posiadam, w lipcu u „Bata” kupiłem, bardzo można powiedzieć, wygodne i dopasowane.

— Więc czemu łazicie jak 75-procentowy inwalida?

— A bo nie chcę zedrzeć podeszew — oświadczył Kutermankiewicz. Łatwiej dźić o nowe buty niż o zelówki.

Obecnie ob. Kutermankiewicz chodzi „pewnie”, „po mięsku” — całą stopą. Nic dziwnego: została zniesiona reglamentacja skór podeszewowych. Centrala Handlu i Przemysłu skózanego zapowiedziała, iż rzuci na rynek masę skóry o wartości ponad półtora miliarda złotych. Starezy dla każdego na naprawę zelówek.

P.S. Tylko dlatego, mimo zapowiedzi — skór tych dotychczas nie ma? Czy Kutermankiewicz znów zacznie „chodzić na piętach”?

Koncert gry aktorskiej

Znakomity artysta Karol Adwentowicz wraz ze swą świetną partnerką Ireną Grywińską, dają wspaniały koncert niezrównanej gry aktorskiej w wystawianej z niesłabnącym powodzeniem na scenie Teatru Powszechnego sztuce „Lisie Gniazdo”

Dzięki dotacjom Rady Państwa

Łódź polepsza warunki mieszkaniowe ludzi pracy

W najbliższym czasie remonty domów, budowa studzien, dalsze przyłączanie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Troską władz centralnych o Łódź, znalazła swój realny wyraz w dotacjach, jakie Rada Państwa przyznała ostatnio naszemu miastu. Od chwili tej wszystkie wydziały, wszystkie agendy Zarządu Miejskiego, przystąpiły do pracy, aby w tym roku jeszcze wypełnić najpilniejsze prace, których celem jest polepszenie warunków mieszkaniowych i sanitarnych ludzi pracy.

Przy wypełnieniu powyższych zadań ciężar prac spada przede wszystkim na Zarząd Nieruchomości Porzuconych i Opuszczonych. Zarządowi Nieruchomości przyznano 145 milionów zł na remonty kapitalne, na mniejsze roboty oraz na przyłączenie szeregu domów do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Zarząd Nieruchomości nakreślił już wytyczne swych prac na okres najbliższy.

REMONTY... REMONTY

Jeśli chodzi o remonty kapitalne, przewi-

duje się przeprowadzenie ich w 7-miu nieruchomościach oraz na osiedlu Stoki, kosztem ogólnym 62 milionów zł. Remont obejmie w pierwszym rzędzie domy na jednej z najbardziej zaniedbanych ulic, na ul. Kamienniej, w domach pod Nr Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11 i 18.

Roboty na ul. Kamienniej podjęte zostaną jeszcze w tym tygodniu i warto tu zaznaczyć, że jeden z budynków na tej ulicy, a mianowicie pod Nr 2, po ukończeniu prac nie tylko uchroniony zostanie przed zniszczeniem, ale ponadto dostarczy 18-tu mieszkań 1-no i 2-izbowych.

NIE MNIEJ WAŻNE SĄ KONSERWACJE DROBNIJSZE

Remonty kapitalne nie wyczerpują zagadnienia racjonalnego gospodarowania nieruchomościami. Nie mniej ważne są konserwacje średnie i drobne, zabezpieczające miesz-

kańcom cały dach nad głową.

Do tych mniejszych, ale dla ludności może najistotniejszych zadań, należy przede wszystkim naprawa dziurawych dachów, wymiana gnijących lub zmurszałych stropów oraz remonty ostępów.

Investycje w tej dziedzinie obejmą: wymianę stropów w 119 nieruchomościach, ogólnym kosztem 37.882.000.— zł, Remont dachów w 272 nieruchomościach ogólnym kosztem 36.045.000.— zł Remont ostępów w 30 posesjach i wreszcie remont 18 studzien, co w sumie razem z robotami wykonanymi od stycznia br. da 219 nowych studzien.

Sieć wodociągów i kanalizacji obejmie nowe domy.

Brak kanalizacji oraz wody był i jest palącą bolączką licznych domów łódzkich. Poważne zmniejszenie tej bolączki stało się możliwe teraz właśnie dzięki nowym znacznym funduszom.

Jeśli chodzi o sieć wodociągową, przewiduje się w najbliższym czasie przyłączenie 48 nieruchomości, zaś do końca br. przyłączonych zostanie dodatkowo 29 nieruchomości. Część tych robót wykona Dyrekcja Kanalizacji i Wodociągów, część zaś firmy prywatne. Przede wszystkim wzięte zostały pod uwagę dzielnice najbardziej zamieszkałe przez ludność robotniczą. Przyłączenie do sieci dokonane zostanie więc na ulicach: Za Wiszy Nr 24, 22b, 22, 11 i 9. Bałucki Rynek Nr 3, Lagiewnickiej Nr 8, i 9, Placu Kościelnym Nr 4, 6, 8, Zgierskiej Nr 24, 20, 18, 16, 12, 10, 8, 5 i 3. Nowomiejskiej Nr 6 i 12.

We wszystkich wymienionych punktach woda doprowadzona zostanie do piwnic, na podwórzach zaś zainstalowane będą zdroje. Poza domami mieszkalnymi do sieci wodociągowej przyłączone zostaną różne nieruchomości miejskie, a więc: szkoła przy ul. Kilińskiego 141, Lecznica Zwierząt na ul. Kopernika, Szkoła przy ul. Magiarskiej Nr 6, Ośrodek Zdrowia na ul. Mielczarskiej 35, Ośrodek Zdrowia na ul. Moniuszki i budynek Grand-Hotelu.

Projekty co do sieci kanalizacyjnej przewidują przyłączenie do niej 30 nieruchomości, a mianowicie na ul.: Jaracza Nr 38, Magiarskiej Nr 12, 16, Wodnej 15, Armii Czerwonej Nr 9-11 (d. Sindermann), Przędzalnianej Nr 13, Wólczańskiej 197-181, Miedzianej 11, Gdańskiej Nr 148, 152, 106. Kilińskiego 10a, 16, 15 i Koczyńskiego Nr 30.

Zarząd Nieruchomości przystąpił już do pracy, powierzając wykonanie planowanych robót szeregowi przedsiębiorstw.

MIEŚA I TŁUSZCZÓW BĘDZIE WIĘCEJ Energiczna akcja zaradcza w pełni toku

Uchwały zorganizowanej przez prezydenta miasta konferencji aprowizacyjnej

W dniu wczorajszym Prezydent Łodzi, tow. Eugeniusz Stawinski zorganizował konferencję, której tematem było usprawnienie rynku aprowizacyjnego naszego miasta. W konferencji wzięli udział przedstawiciele instytucji, związanych z zaopatrzeniem ludności w artykuły pierwszej potrzeby, a mianowicie PSS, PCH, Komisariatu Rządowego do Spraw Mięśnych, Centrali Mięśnej, Cechu Rzeźników, Zakładów Zboż., Centrali Spółdzielczej Miejskiej-Jajzarskiej, Komisji Cennikowej i Komisji Specjalnej. Tow. Widawski reprezentował OKZZ.

W ostatnich miesiącach rzeźnicy produkują o 30 procent więcej przetworów mięsnych, niż w roku ubiegłym. Czynną to dlatego, że wyroby mięsne przynoszą im większe zyski, niż mięso nieprzetworzone. Komisja Specjalna wzmocniła kontrolę zużycia mięsa i tłuszczu, aby kosztem przetworu kierować na rynek większe ilości mięsa. Komisja Specjalna rozciągnie również szeroka kontrolę nad

nielegalnym skupem mięsa, w województwie łódzkim przez kupców z innych województw. W ten sposób cała ilość mięsa, znajdująca się w naszym województwie, przejdzie na nasz rynek wewnętrzny.

Na poprawę sytuacji na rynku tłuszczowym wpłynie fakt, że w najbliższych dniach kontyngent masła m. Łodzi ze 180 tys. kg. w miesiącu wrześniu będzie podniesiony do 200 tys. kg.

Zaopatrzenie ludności w artykuły pierwszej potrzeby przez spółdzielnie, między innymi w mleko, było rozpatrywane na podstawie projektu, podanego we wczorajszym numerze naszego pisma. Mianowicie chodzi o to, by spółdzielnie pracowały na dwie

zmiany od godz. 5-ej rano, poza tym, by w niedziele w godzinach rannych rozprowadzali również mleko, kartkowe dla dzieci. Dyrektor PSS zapewnił, że sprawa ta będzie w najbliższych dniach omawiana przez zarząd PSS.

PCH w najbliższym czasie otrzyma 30 tys. kg oleju rafinowanego, który zostanie w beczkach rozprowadzony do sklepów PSS. Do sklepów detalicznych będzie oddany w butelkach litrowych, półlitrowych i ćwierćlitrowych. Ustalona cena na olej w detalu wynosi 450 zł za litr, 230 zł za pół litra i 120 za ćwierć litra. Wypadek przekroczenia tych cen winny być natychmiast meldowane w Komisji Specjalnej. (m.z.)

Co słyhać z kartoflami?

Zakusy spekulacji muszą być stłumione w zarodku

Zaczął się już okres wykopek, w związku z czym należało się spodziewać, że podaż kartofli na rynku będzie wzrastała z dnia na dzień, a co za tym idzie, że cena kartofli winna ulec pewnej zmianie.

I dlatego Biuro Kontroli Cen skreśliło chwilowo, na okres przejściowy, kartofle z cennika, licząc się z koniecznością obniżenia ceny na ten artykuł.

W związku z faktem, że chłopcy zająć się wykopkami, dowóz ziemniaków do Łodzi chwilowo jest nieco słabszy. Okoliczność ta została wykorzystana przez elementy spekulacyjne, które podniosły momentalnie cenę na kartofle z 8 do 10 zł za kilogram.

Szerokim rzeszom konsumentów przypominamy tu, że Powszechna Spółdzielnia Spożywców przyjmuje zamówienia na dostawę każdej ilości ziemniaków po cenach ustalonych, a więc nie przekraczających 8 zł. za kilogram przy odbiorze detalicznym. Wszystkie potrzeby Łodzi w zakresie zaopatrzenia w ziemniaki mogą być zaspokojone te-

drą. Powtarzamy tę informację po to, aby nikt nie przepłacał niepotrzebnie spekulantom.

Każda próba spekulacji ziemniakami powinna w tych warunkach spotkać się ze zdecydowanym odporem samych konsumentów i odpowiednich władz. W.L.

Filharmonia otwiera sezon Jutro wielki koncert symfoniczny

Filharmonia Miejska w Łodzi rozpocznie sezon 1948-49 wielkim koncertem symfonicznym w piątek, 24 bm. o godz. 19-tej.

Dyrygować koncertem będzie Włodzimierz Ornicki, stały kapelmistrz Filharmonii Łódzkiej, jako solista wystąpi najznakomitszy wiolonczelista polski, Kazimierz Wilkomirski.

W programie obok uwertury —

„Flis” Moniuszki odegrana zrestawiona barwna symfonia d-moll Zygmunta Stojowskiego, pełne finały wariacje Rocco na wiolonczele z orkiestrą Piotra Czajkowskiego.

Zwracamy uwagę, że koncerty symfoniczne w b. sezonie rozpoczynać się będą o godz. 19-tej. Bilety sprzedaje kasa Filharmonii, Narutowicza Nr 20 od 10—13-ej, zaś w dzień koncertu ponadto od 16-taj.

ODCZYT REKTORA KOTARBIŃSKIEGO W STOWARZYSZENIU MYŚLI WOLNEJ

Zarząd Oddziału zawiadamia członków i sympatyków, iż dnia 24 września br. o godz. 19.30 w lokalu przy ul. Traugutta 12 (II piętro) odbędzie się zebranie, na którym rektor U.L. prof. T. Kotarbiński wygłosi odczyt p. „Ateizm, bezbożność, wolnomyślicielstwo i racjonalizm”.

CHÓRY DLA CHÓRÓW

Wydział Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego komunikuje, że IV koncert „Chórów dla chórów” odbędzie się dnia 26.9.48 r. w sali Filharmonii Miejskiej przy ul. Narutowicza 20 o godz. 19-ej.

Udział wezmą następujące chóry: „Harfa” pod dyr. prof. W. Słowińskiego, „Echo” pod dyr. K. M. Prosnaka, „Jutrzenka” pod dyr. W. Zacharskiego.

Z życia Partii

Uwaga Członkowie PPR przy Powszechnej Spółdzielni Spożywców!
Dzisiaj, dnia 23.9 br. o godz. 19 w lokalu Dzielnic Śródmiejskiej Lewej (Południowa 11) odbędzie się ogólne zebranie wszystkich członków PPR przy Powszechnej Spółdzielni Spożywców. Sprawy bardzo ważne. Stawiennictwo obowiązkowe.

Uwaga Kolejarze!
Dzisiaj, dnia 23.9 br. o godz. 17.30 odbędzie się zebranie przy ul. Gdańskiej 75 ogólne zebranie kolejarzy PPRowców całego wozła łódzkiego i Centrali Dyrekcyjnej. Sprawy bardzo ważne. Omawiane będą sprawy Plenum KC PPR. Stawiennictwo wszystkich członków obowiązkowe.

Uwaga Inwalidzi Peperowcy!
Dzisiaj, dnia 23.9 br. o godz. 18.30 w świetlicy Pow. Koła Zaw. Inw. Wojskowych P. P. w Łodzi (Piotrkowska 73) odbędzie się zebranie inwalidów wojennych peperowców. Stawiennictwo obowiązkowe.

Dzisiaj, dnia 23.9 br. odbędzie się zebrania kół PPR w następujących zakładach pracy:
Dzielnica Widzów — godz. 13.30 — PZPB Nr 16 odprawa dziesiątek i tysięcy; godz. 14 — Warszawski; godz. 15 — Kunert (wspólnie z PPS); godz. 16 — Działki, „Arbeits” Komitet Wsch. Polonii.

PZPB Nr 5; godz. 18 — Konsum, godz. 18.30 — PZPJG Tk. (Bistram) zm. 1; godz. 14 — Kowalski now. — godz. 15.30 — PZPB Nr 17 (Zajbert) oddz. gospodarczy i biuro; godz. 16 — PZPB Nr 7 oddz. ruchu; godz. 17 — Ceg. Sturm; godz. 18 — Terenowe przy Dzielnic.

Dzielnica Ruda Pabianicka — godz. 15 — PZPB Ruda Centrala Wykonawcza; godz. 15.30 — MZK ogólne zebranie PPR i PPS; godz. 16 — Składnica Centr. Tekst. 16.

Dzielnica Śródmiejska Lewa — godz. 15 — Samopomoc Chłopska, C. Roln. Samopomoc Chłopskiej; godz. 16 — Ośr. Konfekt. Nr 4 kolo 19, 20 i 21; Warant.

Dzielnica Bahuty — godz. 14 — PZPJG Nr 8 tkalnia; godz. 16 — P. Fabryka 20, Stal. Dar - Harde; godz. 19 — Naprzód.

Dzielnica Śródmiejska — godz. 15 — PUR Poczta Łódź 2, Wol. Zarz. Uczestn. Walki Zbrojnej; godz. 15.30 — Centr. Spółdzielni Przemysłowych, ZUS, Bank Rolny, Fmz „Szarnik”; godz. 16 — Dyr. Art. i Techn. Techn., Centr. Szk. Zawod., CZMP Wl. kolo nr 2, CZMPWL kolo 3; godz. 17 — Zw. Inw. Wojskowych, Dyr. Przem. Dzierżawskiego.

Dzielnica Staromiejska — godz. 15.30 — PZPW Nr 33 oddz. 3; godz. 15 — PZZPP Nr 2 oddz. 4, PZPB, Nr 2 oddz. 3; godz. 15.30 — PZZPP Nr 2 oddz. 1; godz. 16 — Centrala Zbytów Porcelany, LWEKD, TOR PZPW Nr 35 oddz. 3.

Dzielnica Górna Lewa — godz. 13.30 — Warta kolo 1 i 2 (wspólnie z PPS); godz. 15.30 — Termotechnika.

Dzielnica Górna Prawa — godz. 11 — Centr. Przem. Chemicznego.

Dzielnica Śródmiejska Prawa — godz. 12 — Fabryka Pasów; godz. 13 — Ośr. Konfektoryjny Nr 2 kolo A, P. C. — godz. 13.20 — PZPB Nr 9 zm. 1 kolo 5 i 6; godz. 14 — Eska; godz. 16 — Wytwórnia Tłenu, CHP Drzewnego; godz. 16.20 — Elektrobudowa kolo 2; godz. 18 — Terenowe Nr 4 Kolo Piekarzy. Tęgo samego dnia: PZPW Nr 28 oddz. C.

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU WŁÓKNIANEGO Nr 39
W Łodzi, ul. Żeligowskiego 3-5

zatrudnią od zaraz na dobrych warunkach

KIEROWNIKA FINANSÓW GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO

Zgłoszenia osobiste w Biurze Personalnym, ul. Żeligowskiego 3-5.

Państwowe Zakłady Dzierżawskie im. „Ofiar 10 września 1907” w Łodzi, ul. Piotrkowska 242-250 wejście od ul. Sienkiewicza 167 tel. 276-49 ogłaszają

PRZETARG NIEOGRANICZONY

- 1) wykonanie pólek na przedzie
- 2) remont budynku nr 16,
- 3) remont budynku nr 17.

w wyżej wymienionych zakładach.

Oferty w zalakowanych kopertach z zalakowanym kwitem za wpłacone wadium w Banku Gospodarstwa Krajowego należy składać w skrytce ofertowej w w-w Zakładach do dnia 4 października 1948 r. do godz. 9 rano.

Wadium w wysokości 1 procent od sumy ofertowej należy wpłacać do Banku Gospodarstwa Krajowego na k-to 1506. Podkładki ofertowe do nabycia w Sekretariacie Państwowych Zakładów Dzierżawskich im. „Ofiar 10 września 1907” codziennie od godz. 10-13 w cenie zł. 500.—. Wykonanie pólek na przedzie wraz z rysunkami, od pozostałych zł. 200.— za sztukę. Otwarcie kopert nastąpi w dniu 4 października 1948 r. godz. 10 rano.

Państwowe Zakłady Dzierżawskie zastrzegają sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i dowolny wybór oferenta. 5979k

Wytwórnia Bielizny

»OPUS«

Łódź, ul. Piotrkowska 50
Telefon 212-05

»FEMINA«

Fabryka WYROBÓW TRYKOTOWYCH
ŁÓDŹ
ul. Sienkiewicza Nr 78
Telefon 144-00

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU WŁÓKNIANEGO Nr 2
im. Barlickiego
w Łodzi, ul. Kpt. Zwirki 19

Zatrudnią od zaraz na warunkach dobrych:

1. 1 NAWIĄCZA silników elektrycznych,
2. ELEKTROMONTERÓW
3. ŚLUSARZY - MONTERÓW na maszyny włókiennicze.

Zgłoszenia osobiste w Biurze Personalnym ul. Zeromskiego nr 108 w godzinach urzędowych. 5965k

Wytwórnia Galanterii z mas plastycznych i metali

»FORTIS«

Spółka z ogr. odp.
Łódź, ul. Sienkiewicza 30

Teatr „OSA” (sala zimowa)
Zachodnia 43. tel. 140-09

Ostatnie dni! Zniżki ważne!

ROZKOSZNA DZIEWCZYNA

Początek o godz. 19.30
W niedz. 2 przedstawienia: 16 i 19.30.

Uwaga! W przygotowaniu komedia muzyczna R. Stolza „Daruj mi jedno spojrzenie” (Pepina). 5974k

PRACOWNIA BIELIZNY

»Zosieńka«

ŁÓDŹ
ul. Sienkiewicza Nr 78
Telefon 144-00

Zakład Stolarski

B. BARTOSZAK i J. STALIŃSKI

KUTNO
ul. Jasna Nr 5

Ogłoszenia DRJBN

Nauka

STENOTYPISTKI biur łódzkich dokszałca bezpłatnie Centralny Związek Stenografów i Maszynistów. Stenografowanie zebrań, zjazdów, konferencji, przewodów sądowych. Ośrodek metodyczny kształcenia nauczycieli stenografii i maszynopisania. Bezpłatne na rady ze stenografii i maszynopisania. Bezpłatne pisanie po dań dla inwalidów wojennych. Zgłoszenia: Kilińskiego 50.

Zagubione dokumenty

ZGUBIONO książeczkę z Ubezpieczalni na nazwisko Gumiński Tadeusz.

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU-Pabianice Kozioł Walenty pow. łaski gm. Baucz wieś Prządów. 5973g

ZGUBIONO książeczkę z Ubezpieczalni Spół. na nazwisko Dulas Edward.

Różne

SPÓŁDZIELNIA Pracy „Przyszłość Robotnicza” Łódź. Piotrkowska 105 tel. 116-01 sklep Piotrkowska 14 wykonuje: obuwie codzienne, wyjściowe, sportowe, filcowe, pantofle, bambosze, reparacje, ceny niskie.

Mechaniczna

Wytwórnia Firanek

St. Tomczak

Łódź
Drewnowska 96

PAŃSTWOWE ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁU
Jedwabniczo - Galanteryjnego
Łódź - Północ,

zatrudnią natychmiast:

1. TKACZY na artykuły jedwabnicze
2. BIEGLE MASZYNISTKI,
3. ŚLUSARZY - MONTERÓW do maszyn włókienniczych,
4. POMOCNIKÓW ŚLUSA
5. TOKARZY i SZLIFIERZY metalowych.

Zgłoszenia osobiste przyjmują Wydział Personalny w Łodzi ul. Południowa 67. 5959k

Przedsiębiorstwo Budowlane
Stolarska Mechaniczna
w Łodzi, ul. Wierzbowa 20

zatrudni natychmiast:

1. Elektromonterów
2. Stolarzy maszynowych
3. Robotników niewykwalifikowanych (kilkunastu)

Zgłoszenia osobiste przyjmuje Wydział Personalny 5960k

Tkalnia Ręczna

ANTONI

GRZEGORCZYK

ZELÓW

ul. Cegielniana 62

Manufaktura i Galanteria

PIOTR SZKLARSKI

Łódź, Narutowicza Nr 6

Ceny ogłoszeń
W „GŁOSIE ROBOTNICZYM”

	tekst	za tek.	nekr.
do 70 mm	120	45	30
od 71-120 mm	150	55	40
od 121-200 mm	185	70	85
od 201-300 mm	230	90	110
powyż 300 mm	310	120	150

Drobne 30 zł za wyraz.
Poszukiwanie pra. 15 zł.
W niedzielę i święta 30 proc. drożej.

PAWEŁ BOBKOWICZ

Przedstawicielstwo firm zagranicznych
Łódź, ul. Piotrkowska 135, tel. 148-81

Import wszelkich surowców włókienniczych dla przemysłu

JÓZEF A. MAJER

Łódź, ul. Piotrkowska 181, tel. 128 41

Agentura surowcowa

Przedstawicielstwa firm zagranicznych

TEATRY

Państwowy Teatr Wojska Polskiego w Łodzi, ul. Jaracza 27
 Dziś o godz. 19.00 najznakomitsze dzieło Shakespeara „OTELLO”.

TEATR POWSZECHNY

Codziennie o godz. 19.15 „Lisie Gniazdo” z udziałem Ireny GRYWINSKIEJ i Karola ADWENTOWICZA.

TEATR „SYRENA” Traugutta 1

Dziś o godz. 19.30 komedia p. t. „Dobrze skrojony frak”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
 ul. Daszyńskiego 34

Dziś dwa przedstawienia o godzinie 16-tej i 19.15 sztuki C. de Peyret-Chapuis „NIEBOSZCZYK PAN PIC” w reżyserii Janusza Warneckiego. Udział biorą: Hanna Bielicka, Krystyna Ciechomska, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Irena Horecka Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń i Michał Melina. Dekoracje Stanisława Cierńskiego. Kasa czynna od 12-jej. Tel. 123-02.

Teatr „OSA” Zachodnia 43, tel. 140-09

Codziennie o godz. 19.30, w niedzielę o godzinie 16 i 19.30 „ROZKOSZNA DZIEWCZYNA”. Ostatnie dni. Pracownicy otrzymują 50 proc. ulgi. Widownia kryta brezentem, szczególnie chroniona przed chłodem.

Teatr Komedii Muzycznej „LUTNIA” Piotrkowska 243

Dziś i dni następnych o godzinie 19.15 „Cnotliwa Zuzanna”, operetka w 3-ach aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-jej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-jej.

MUZEUM MIEJSKIE

Muzeum Przyrodnicze w Parku Sienkiewicza czynne od godz. 10—17 prócz niedziel i świąt.

Etnograficzne, Plac Wolności Nr 14, czynne codziennie od 10—17 prócz niedziel i świąt.

Prehistoryczne — Plac Wolności Nr 14 czynne codziennie od 10—17 prócz niedziel i świąt.

Sztuki — Więckowskiego 36, otwarte od 10—17 prócz niedziel i świąt.

Spółdzielnia Plastików — ul. Piotrkowska Nr 103, Wystawa prac malarskich Mieczysława Siemińskiego, otwarta od godz. 10—18.

KINA

ADRIA — „Tajemnica nocy wietrznej”
 godz. 18, 20, 30 w niedzielę 15.30

film dozwolony dla młodzieży

BAŁTYK — „Tajemnica Wawliadu”
 godz. 17, 19, 21 w niedz. 15

film niedozwolony dla młodzieży.

BAJKA — „Bohaterki Paefyku”
 godz. 17, 30, 20, w niedz. 15.

film dozwolony dla młodzieży od lat 14

GDYNIA — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 30”
 godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (dla młodzieży) — „Zielone lata”
 godz. 15, 30, 18, 20, 50 w niedz. 13.

MUZA — „Piotr I-szy (scena 1-sza)”
 godz. 18, 20 w niedz. 16

film dozwolony od lat 14

POLONIA — „Siostra Iokaja”
 godz. 16, 18, 30, 21 w niedz. 15.30

film dozwolony dla młodzieży

PRZEDWIOSNIE — „Wakacje”
 godz. 18, 20 w niedz. 16

film niedozwolony dla młodzieży.

ROBOTNIK — „Ostatni etap”
 godz. 16, 18, 15, 20, 30 w niedzielę 13.30

film dozwolony dla młodzieży od lat 14-16

ROMA — „Podziemie”
 godz. 18, 20 w niedz. 16.

film dozwolony dla młodzieży

REKORD — „Kontak”
 godz. 18, 30, 20, 30, w niedz. 16.30.

film dozwolony dla młodzieży

STYLÓWY — „M. z Krasztadu”
 godz. 16, 30, 18, 30, 20, 30, w niedz. 14.30

film dozwolony dla młodzieży od lat 14-16

SWIT — „Kociszczak”
 godz. 18, 20 w niedz. 16.

film dozwolony dla młodzieży

TECZA — „Siostra Iokaja”
 godz. 15, 30, 18, 20, 30, w niedz. 13.

film dozwolony dla młodzieży

TATRY (w ogrodzie) — „Cygańska miłość”
 godz. 15, 30, 18, 20, 30 w niedz. 13.

film niedozwolony dla młodzieży.

WISLA — „Cygańska miłość”
 godz. 16, 18, 30, 21, w niedz. 13.30

film niedozwolony dla młodzieży.

WŁOKNIARZ — „Aleksander Matrosow”
 godz. 17, 19, 21, w niedz. 15

film dozwolony dla młodzieży

WOLNOŚĆ — „Ostatnia noc”
 godz. 16, 30, 18, 30, 20, 30 w niedz. 14.30.

film dozwolony dla młodzieży

ZACHĘTA — „Bolero”
 godz. 18, 20, w niedz. 16

film niedozwolony dla młodzieży.

PAŃSTWOWA FABRYKA ZEGARÓW
 Łódź, ul. Wigury 21

zatrudni:

**TOKARZY
 ŚLUSARZY
 ZEGARMISTRZÓW** 5929k

SPORT SPORT SPORT

Łodzianin Krakowiak

ratuje honor naszych żuźlowców
Mecz Morawy — Polska Sódkowa wygrali Czesi 35:20

Jeżeli wczorajsza impreza naszych żuźlowców nie wypadła tak jak powinna — wina była wyłącznie pogody. Przejmujący wiatr przenikał do kości. Pięćdziesięcna publiczność zsiadała z zimna szczerkała zębami, rozgrzewając się tylko na krótko w czasie zwyciężonych walk na torze. Złe warunki atmosferyczne wpłynęły również na to, że słynne „Jappy” wczoraj często zawodziły. Najgorzej było z ich zapalaniem. Ci, którzy pchali je na start, zimna z pewnością nie odczuwali.

Mecz, jak było do przewidzenia, wygrali Czesi rewanżując się tym samym za porażkę na Śląsku. Bezkonkurencyjnymi byli oczywiście Seberka i Spinka, ale nie wiele im wczoraj ustępował młody, bo zaledwie 21-letni Havelka, który ustanowił nowy rekord naszego toru uzyskując dobry czas 1:34.5 minuty na 4 okrążenia. Z naszych jeźdźców największy wczoraj sukces odniósł łodzianin Krakowiak zwyciężając w VIII biegu samego Spinkę. Jazda swą pełną brawurą łodzianin wzbudził tak szalony entuzjazm na trybunie, że cała powstała z miejsc, jakby w ten sposób chciała dopomóc do zwycięstwa. Niezłe pojechał również wczoraj Koleczek, ale jechał on jak zwykle bez głowy — na gaz. Wąsikowski wczoraj nic nie pokazał. Jechał bez serca i zdaje się... ostrożnie.

Po wciągnięciu na maszy flag państwowych czeskosłowackiej i polskiej i po odegraniu hymnów państwowych stanęła na starcie pierwszego biegu (wszystkie biegi odbywały się na przestrzeni 4 okrążeń toru (przyp. red.) Seberka, Fiala, oraz nasi Najdrowski i

Wąsikowski. Ze startu poprowadził Seberka. Jadący na trzeciej pozycji Wąsikowski nawiązał walkę z Fialą i przeszedł go na wirażu, biegu jednak nie ukończył z powodu spadnięcia łańcucha. Bieg wygrał Seberka przed Fialą i Najdrowskim w czasie 1:42.

Na starcie drugiego biegu spotkali się Spinka najlepszy zawodnik czeski, Kadlec, oraz Polacy Bonin i Chlebicz. I tu znów przesładował nas pech. Bonin wysypał się na wirażu i znów dwa pierwsze miejsca zajęli Czesi. Bieg wygrał Spinka przed Kadleciem i Chlebiczem w czasie 1:40.

W trzecim biegu padł rekord toru łódzkiego. Pobili go młody Havelka, jadąc zupełnie nie zagrożony od startu do mety i pokrywając 4 okrążenia w czasie 1:34.5. Drugim był Koleczek. W biegu tym wysypał się drugi z Czechów Vanek a Nowacki nie wystartował z powodu defektu maszyny.

Bieg czwarty musiano powtarzać. Za pierwszym razem Czesi opóźnili się na start i starter puścił bieg po przepisowych 30 sekundach bez nich. Protest gości formalnie (z punktu widzenia regulaminu) nie słuszny — gospodarze jednak uwzględnieli i bieg powtórzyli. Wygrał go Seberka w czasie 1:44 przed Chlebiczem i Boninem.

W biegu tym, Czesi prowadzili już w ogólnej punktacji różnicą 9 punktów (16:7).

Bieg piąty stał się widownią wspaniałej walki Koleczka z Czechem Spinką. Niestety Koleczek przy wyjściu z ostatniego wirażu dał się minąć Czechowi z lewej strony. Bieg wygrał Spinka w czasie 1:35.8 przed Koleczkiem

SPINKA (CSR) — na wirażu

i Kadleciem. Drugi nasz reprezentant Nowacki wycofał się.

Bieg szósty przyniósł znów zwycięstwo młodym Havelce w czasie 1:39 przed Wąsikowskim i Najdrowskim Czechem zaś prowadzenie w ogólnej punktacji stosunkiem 23:12 punktów.

Najwięcej bodaj emocji przyniósł widowni bieg siódmy. Ze startu ruszyli Seberka, Fiala, oraz Polacy Olejniczak i Koleczek. Ze startu poprowadził Koleczek przed Seberką i przez 3 okrążenia Polak utrzymywał się na pierwszym miejscu. Na ostatnim okrążeniu Seberka atakował Polaka, ale bezskutecznie. Przewaga Koleczka wystarczyła by niewątpliwie aby mu zapewnić zwycięstwo, gdyby nie pech. Polakowi na ostatnich niemal metrach dwa razy spada kabel ze świecy i Czech wygrywa bieg w czasie 1:42 o pół kola przed Olejniczakiem i Fialą.

Ośmy bieg przyniósł nam jedyną pierwsze miejsce zdobyte przez łodzianina Krakowiaka, który odrazu ze startu objął prowadzenie i nie oddał go groźnemu Spince aż do mety. Na trzecim miejscu uplasował się Wąsikowski a na czwartym Czech Kadlec.

Bieg dziewiąty narobił dużo wrzawy na trybunie. Zaczął się pechowo. Przy ruszaniu ze startu Nowacki dał za dużo gazu i „Jappy” stanął mu dęba jak narowisty koń zrzucając go na ziemię. Ze startu ruszyło więc tylko trzech zawodników Havelka, Vanek i Bonin. Na ostatnim okrążeniu dublowany Vanek zajeżdża drogę Boninowi i w ten sposób udaremnia mu próbę zaatakowania Havelki. Zwyciężył oczywiście Havelka w czasie 2 minut przed Boninem i Vanekiem.

Ostatni bieg dziesiąty ukończył solo Czech Seiner w czasie 1:56. Na pierwszym okrążeniu wysypał się na wirażu Czech Tuma i Polak Olejniczak, Krakowiak zaś nie mógł wystartować wskutek defektu widełek.

W ogólnej punktacji zwyciężyli Czesi stosunkiem 35:20 punktów.

Kierownik ekipy czeskiej p. Diete po zawodach jak najchęlniej wyrażał się o Krakowiaku. Łodzianin najbardziej mu się podobał ze wszystkich naszych zawodników. Na drugim miejscu Czech sklasyfikował Olejniczaka.

kr.

Węgier Rieff

ma trenować naszych piłkarzy

Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej pertraktuje w sprawie zaangażowania na trenera reprezentacyjnej kadry piłkarzy polskich Węgra Emila Rieffa. Trener węgierski, który jest b. graczem czołowej drużyny węgierskiej MTK (Budapeszt), ma za sobą długoletnią pracę trenerską na Węgrzech, w

Holandii, Belgii, Włoszech i Francji, a ostatnio w Czechosłowacji, gdzie szkolił piłkarzy SK „Ziliny” i „Jednoty” (Koszyce).

W Polsce oprócz pracy w szkoleniowej grupie czołowych piłkarzy polskich i utalentowanych juniorów Rieff prowadzić będzie specjalny kurs instruktorski.

Sport w ZSRR

Czudina pobiła rekord

Holenderki Blankers Koen

Moskwa (Obsz. wł.) W rozegranych w Charkowie mistrzostwach lekkoatletycznych Związku Radzieckiego wielki sukces odniosła zawodniczka moskiewskiego „Dynamo” Czudina, zdobywając 7 złotych i srebrnych medali.

25-letnia Czudina — studentka Wyższej Szkoły Technicznej w Moskwie — zdobyła

trzy indywidualne tytuły mistrzowskie: w skoku w dal, w rzucie oszczepem oraz w pięcioboju (4561 pkt.), poza tym startowała ona w sztafetach 4 x 100 m i 4 x 200 m, które ustanowiły dwa nowe rekordy Związku Radzieckiego. W skoku wżwyż Czudina zajęła drugie miejsce.

Harcerze łódzcy na bieżni

Dlaczego nie biorą z nich przykładu inne sekcje lekkoatletyczne klubów łódzkich?

W zawodach lekkoatletycznych zorganizowanych w Łodzi przez HKS z udziałem zawodników z Pomorza uzyskano następujące wyniki:

100 mtr. seniorzy: 1) Grzanka (AZS Olsztyn) 11 sek. 2) Białkowski (HKS Bydgoszcz) — 11.2, 3) Różycki (HKS Łódź) — 11.2.

400 mtr.: 1) Grzanka (HKS Bydgoszcz) — 54 sek., 2) Jama (Boruta) 54.4, 3) Wdowczyk (HKS Łódź) — 54.4.

1500 mtr.: 1) Dychó (PKS) — 4:16.6, 2) Mankowski (Warszawa) 4:17.6, 3) Krzesiński (PKS) — 4:24.3.

Sztafeta 4 x 100 mtr.: 1) HKS 46.8 sek., 2) Tur 44.7, 3) LKS 47.8.

Skok w dal: 1) Sosnowski (HKS Łódź) 6.31 m., 2) Kun (DKS) 6.25 m., 3) Wengerg (HKS Bydgoszcz) 6.16 m.

Pchnięcie kulą: 1) Świątlicki (PKS) 11,35 m., 2) Kruszewski (PKS) 11,24, 3) Oberek (Tur) 11,21.

Rzut oszczepem: 1) Garnarczyk (HKS Łódź) 46 m., 2) Garnarczyk II (HKS) 45,05, 3) Ostapowicz (HKS Łódź) 44,03.

60 mtr. juniorzy: 1) Kozłowski (HKS) 7 sek., 2) Podbielski (HKS) 7.8 sek., 3) Szczepański (LKS) 7.8 sek.

200 mtr. juniorzy: 1) Chudy (PKS) 24,5 sek., 2) Tarnacki (HKS) 24.9, 3) Tyta (LKS).

1500 mtr. juniorzy: 1) Kowalski (HKS) 4:31.9, 2) Stępień (HKS) 4:32, 3) Grab (LKS) 4.42.

Pchnięcie kulą juniorzy: 1) Garnarczyk II (HKS) 11,54, 3) Kurasiewicz (LKS) 11,38.

Rzut dyskiem: 1) Bednarek (PKS) 44.60 m., 2) Garnarczyk 42,22 m., 3) Zawada (PKS) 42,14 m.

Sztafeta 4 x 100 mtr.: 1) HKS — 46,3 sek., 2) PKS — 49,4, 3) LKS — 49,7.

Mimo stosunkowo chłodnej pogody, zainteresowanie zawodami było dość duże. Dlaczego w ślady HKS-u nie idą zupełnie inne sekcje lekkoatletyczne klubów łódzkich?

Do sprawy tej powrócimy w najbliższym czasie.

Co usłyszemy przez radio

12.04 Dziennik; 12.04 Muzyka. 12.25 Utwory forep. dawnej muzyki 12.45 (Ł) „Budowa kiszarni w gospodarstwie chłopskim” 12.55 Przewodnicy pracy w rolnictwie (III). 13.00 Muzyka polska. 13.45 „Ludwik van Beethoven, 14.30 (Ł) Z dzisiejszej prasy. 14.35 (Ł) Fragmenty z oper Verdiego (pl.) 15.05 (Ł) Przegląd wojennej literatury amerykańskiej. 15.20 (Ł) Lekkie piosenki (pl.) 15.30 „Spiewamy piosenki” aud. dla dzieci. 15.50 Muzyka z płyt. 16.00 Dziennik południowy. 16.30 „Na swojską nutę”. 17.00 Muzyka symfoniczna. 17.50 „Odbudowa Warszawy” 18.00 „Mówi Wystawa Ziemi Odzyskanych”. 18.05 „To warto przeczytać”. 18.10 „Dla każdego coś milego”. 19.00 Felieton literacki. 20.00 „Szermierze” słuch. wg pow. Stendhala p.t. „Czerwone i czarne”. 20.53 Komunikat meteorologiczny. 21.00 Dziennik wieczorny. 22.00

„Dawna muzyka na płytach”. Anthologie Sonore”. 22.45 (Ł) Koncert żytyzeń. 22.58 (Ł) Omówienie progr. lokalnego na jutro. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Muzyka taneczna. 23.20 Program na jutro 23.20 Hymn.

Program na PIĄTEK rano 24 września 48 r. 5.00 (Ł) Polonez — powitanie, omów. pogody i ważn. aud. dnia. 5.05 (Ł) Muzyka pop-ranna z płyt 5.20 Międzynarodowy koncert wymienny z Czechosłowacją. 6.00 Sygnal czasu pobudka młodzieżowa. 6.05 Gimnastyka. 6.15 Dziennik. 6.30 Muzyka 6.50 Program dnia. 7.00 Skróty wiad. dziennika poran. 7.05 Przegl. prasy stołecz. 7.12 Muzyka. 7.20 Poradnik gospod. dom. 7.30 Muzyka 8.20 Anna Proletariuszka” 8.35 Muzyka. 8.55 Inform. ogólnop. 9.00 Skrzynka PCK. 9.10 (Ł) Komunikaty.